

בר' פרץ מיואני, שבא על החתום על תקנה אחת ביחד עם רבנו תם 5; ובקובץ גדול של שו"ת ופסקים מחכמים שונים, שחיו במחציתה הראשונה של המאה ה'ט"ז, וקצתם במאה ה'ט"ו, אנו מוצאים את השם מנחם בר' פרץ טרבנט 6. בלא ספק היו עוד שמות כאלה בתקופות שונות.

מ. איש-שלום

5 ר' ש. אסף, מדעי היהדות, כרך א', ע' 91.

6 ר' ש. אסף, מגזי בית-הספרים בירושלים, בס' מנחה לדוד (ילין), ע' רכ"ג.

בחברה העברית לחקירת ארץ-ישראל ועתיקותיה

למרות קשי התנאים שהלך והחמיר לרגל המלחמה השתוללה החברה גם השנה לקיים את מפעליה הרגילים ולהרחיב את חוג פעולתה ככל האפשר.

הרצאות. בשנת תש"ג נערך בירושלים מחזור הרצאות: ערים היסטוריות בארץ-ישראל, שבו השתתף הועד לבחור בערים טיפוסיות לתקופה ולגזרת תרבות מסוימת. הורצו תשע הרצאות: ד"ר ב. מייזלר ופרופ' א. ל. סוקניק (ירושלים), ד"ר ע' בן-דוד (בית-שאן), מר ש. ייבין (לכיש), מר מ. אבייונה (מראשה), מר י. בן-צבי (שכם), פרופ' מ. שובה (קיסרי), פרופ' ל. א. מאיר (עזה) ומר ש. טולקובסקי (יפו). החוג הארכיאולוגי המשיך להתכנס מדי פעם בפעם. נתקיימו ארבע מגישות שבהן הרצו פרופ' מ. שובה (קיסרי והכתובות שנמצאו בה), מר ש. ייבין (ראשיתו של בית דוד), פרופ' מ. ד. קאסוטו (לוו גזר) ופרופ' נ. ה. טורטשינר (כתב התורה). לאחר כל הרצאה נערך ויכוח, שבו השתתפו רבים מן הנוכחים ובטופו השיב המרצה למסיגים הללו. כמו כן נערכה מסיבה בביתו של עו"ד קרנגולד, שנה הרצו ה"ה ד"ר ב. מייזלר (החמירות בכנרת) וז. ויצמן (פעולות החברה).

כינוס ארכיאולוגים. בראשית יולי התקיים בירושלים כינוס בלתי רשמי של ארכיאולוגים מארצות המזרח התיכון. בכינוס השתתפו כארבעים איש מקרב החוקרים בארכיאולוגיה ובמקצועות הקרובים ביותר לה וכמחציתם חוקרים יהודים מארץ-ישראל, שכמעט כולם חברי החברה. רבים מהם השתתפו באופן פעיל בדיונים שנסובו על שאלות הקשורות בעבודה מעשית ובארגון מתוכן לאחר המלחמה. נבחרה מועצה למזרח התיכון, שבה משתתף גם הפרופ' ל. א. מאיר. רקטור האוניברסיטה העברית ונשיא החברה - יו"ר המועצה הוא פרופ' נ. גליק, מנהל בית-הספר האמריקאי לחקירת המזרח, שהוא גם חבר מועצת החברה.

חקירת בתי-כנסת. לפי יזמת החברה מטפל עתה ארזיכל י. מינקרפלד בחקר בתי-הכנסת הארץ-ישראליים מהמאות האחרונות (ירושלים, חברון, טבריה, צפת, יפו). יש לקוות, כי תוצאות החקירה תפורסמנה בשנה הבאה בהוצאת מוסד הרב קוק שתמך במפעל זה:

ב ס נ י פ י ם . השנה נוסדו שלשה סניפים חדשים:

א. חדרה, שאליו הצטרפו לעת עתה כ-35 חברים. חברי הועד הם: ה"ה ע. דנין, א. דרך וי. יהלום. במשך הזמן נערכו שם שלוש הרצאות: ד"ר ב. מייזלר (שיטות חדשות בחקירת הארץ), מר ש. ייבין (התנ"ך והארכיאולוגיה) ופרופ' מ. שובה (קיסרי). לאחר ההרצאה האחרונה נערך בהרכת המרצה טיול לקיסרי, שבו השתתפו 40 איש.

ב. רמת-גן. בחודש מאי נערכה מסבת הקבוצה היוזמת ליסוד הסניף, שבה השתתפו חברי ועד הסניף בתל-אביב ובא"כ המרכז הירושלמי מר ש. ייבין, והוא הרצה על עתיקות רמת-גן וסביבותיה. במסיבה זו נבחר ועד זמני בנשיאות מר א. קריניצי, יו"ר מועצת רמת-גן. מזכיר הסניף הוא מר א. שמואלי, מזכיר המועצה. הובעה משאלה לקרא לכנוס כל סניפי החברה בארץ והוחלט ליסד מוזיאון ארכיאולוגי מקומי לעתיקות הסביבה. לתכלית זו הועידה המועצה חלק מבנין צבורי במקום.

ג. בנימינה, נוסד סניף החברה ביזמתו ובהשתתפותו הפעילה של הפרופ' מ. שובה. חברי הועד הם: ה"ה זלצר-יו"ר, עצמוני-מזכיר, הכהן-גובר, ז'ק וד"ר המבורגר.

תל אביב. לאחר הפסקה ממושכת חודשה השנה עריכת סדרה של הרצאות מדי חדש בחדשו. הרצו: ה"ה ד"ר א. שליט על מלחמות היהודים של יוספוס מלבוס וד"ר ע. בן-דוד, ד"ר ב. מייזלר, מר ש. ייבין, מר מ. אבייונה, פרופ' ל. א. מאיר ומר ש. טולקובסקי את אותן ההרצאות שהרצו בירושלים.

חיפה. כאן נערכו שתי הרצאות של ד"ר ב. מייזלר על מרד היהודים בימי גלוס קיסר ומר ש. ייבין על לכיש ועתיקותיה.